are ironic in nature. The relevance of the research lies in the fact that gender linguistic representations are very mobile and change under the influence of fashion, social phenomena, new beauty standards, therefore such global concepts as masculinity and real man change their meaning with an amplitude equal to the amplitude of changes in the society. Within the framework of the research have been defined modern concepts that imply a male attraction in North America: cut, barrel-chested, muscular man, who has a v-shaped-silhouette; six packs abs, well-defined biceps, strong forearms, wide back and outlined facial features, which is called Johnny Depp Effect. As for the attitude of the Americans to their own appearance, the word forms such as suited and booted, well-dressed and well-groomed help to identify their notions of attractive appearance, which confirms the influence of fashion on every man's picture of the world.

Key words: attractiveness, masculinity, style, sexuality, handsomeness.

Стаття надійшла до редакції 24.09.2018 р.
Стаття прийнята до друку 24.09.2018 р.
Рецензент – д. філ. н., проф. О.Ю. Моісеєнко

УДК У811.111'373.7+808.51

Данилюк Л.В., Рябокінь Н.О.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Використання фразеологізмів у політичному дискурсі має потужний прагматичний вплив на аудиторію і надзвичайно важливим завданням є передача не лише змісту використаного фразеологізму, а і його емоційного забарвлення.

Проблема перекладу англійських фразеологізмів досить повно розглянуто в роботах В. Комісарова, І. Корунця. Такі науковці як Н. Шанський, А. Кунін широко досліджували питання класифікації англійських фразеологізмів. Однак проблема перекладу політичних фразеологізмів наразі не достатньо досліджена в лінгвістиці.

Саме тому метою роботи є проаналізувати семантичні та тематичні особливості фразеологічних одиниць (далі: ФО) англійської мови, що використовуються в політичних промовах різних діячів, зокрема Г. Клінтон, та дослідити особливості їх перекладу. Матеріалом дослідження слугували одинадцять політичних промов, із яких методом суцільної вибірки було виокремлено чотириста фразеологічних одиниць різного ступеню семантичного злиття.

Під час перекладу фразеологічних одиниць були використанні фразеологічний та нефразеологічний переклади:

1. Фразеологічний переклад:
а) повний еквівалент – 56 ФО, 14%;
б) частковий еквівалент (аналог) – 122 ФО, 31%;
2. Нефразеологічний переклад:
а) калькування – 64 ФО, 16%;
б) описовий переклад – 151 ФО, 37%;
в) антонімічний переклад – 7 ФО, 2%.

Розглянемо більш детально деякі приклади перекладів ФО. **Переклад за допомогою повного еквіваленту**, тобто наявного в українській мові адекватного фразеологічного звороту, що співпадає з англійським за змістом, образною основою, лексичним складом та граматичною структурою. До повних еквівалентів можна віднести біблеїзми, приказки тощо. Розглянемо кілька прикладів із політичних промов Г. Клінтон: *«It is time to **roll the sleeve sup** and start working together for the sake of America» – «Настав час **засукати рукава** і почати працювати разом на добробут Америки»* [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**]. ФО «**to roll the sleeve sup**» має повний еквівалент в українській мові «засукати рукава», який відтворює структурно-семантичну форму та смислове навантаження. *«No **Pandora's boxes**.I am ready to share my views and thoughts with you» – «Жодних скриньок Пандори. Я готова поділитися з Вами моїми переконаннями та думками»*[Clinton 2012: 2]. ФО «**Pandora's box» –** загальновідоме запозичення, спільне для обох мов. *«Sooner or later they will have to realize that this is **a blind alley** and that they need to rethink they own strategies» – «Рано чи пізно вони повинні визнати, що вони знаходяться у **глухому куті** і, що вони повинні переглянути свою стратегію»* [Clinton 2015: 1]. У цьому прикладі було використано фразеологічне зрощення «blind alley», яке було перекладено абсолютним українським еквівалентом «глухий кут». При перекладі було повністю передано зміст фразеологізму, не відбулося змін ні експресивно-емоційного забарвлення, ні стилістичного забарвлення. У процесі перекладу дієслово у майбутньому часі *will have to* було замінено на дієслово у теперішньому *повинні* (прийом заміщення). Окрім цього, іменниковий присудок *to be a blind alley* було замінено на обставину місця *у глухому куті* (прийом заміщення). Також вжита конкретизація *is – знаходяться* та опущення займенника *they*. Іменник у множині *strategies* було змінено на однину *стратегію*.

Переклад за допомогою часткових фразеологічних еквівалентів (аналогів) означає, що в пропонованому англійською мовою еквіваленті можливі деякі розбіжності з українським відповідником. Іншими словами, «при перекладі ФО важливо, перш за все, передати суть і образ фразеологізму, а не його мовну структуру» [Кунин 1990: 28].

Прикладами перекладу шляхом підбору часткового еквіваленту слугують наступні ФО: *«political umbrella» – «політичне прикриття»; «to clean up the mess» – «навести лад»; «climb from the swamp to the stars»*

– «крізь терни до зірок», «to leave on the side lines» – «залишити поза грою». Розглянемо приклади вживання ФО в промовах Г. Клінтон, які були перекладені нами шляхом підбору часткового еквіваленту. «*I believe that we can always* ***find the common ground****, no matter who wins: Democratsor Republicans» – «Я вірю, що ми завжди зможемо* ***знайти спільну мову****, не залежно від того, хто переможе: демократи чи республіканці»* [Clinton 2015: 2]. Фразеологізм *«to find the common ground»* було перекладено українським фразеологічним аналогом *«знаходити спільну мову»*. У процесі перекладу була використана граматична трансформація і в мові перекладу дієслово передано майбутнім часом. «*And the choices we make in the years ahead* ***will set the stage for*** *what American life of the middle class in our economy will be like in this century»* [Clinton 2015: 1] – *«І вибір, який ми робимо цими роками* ***стане підґрунтям*** *того, яким буде життя американського середнього класу в нашій економіці цього століття»*. ФО *«to set the stage for»* було перекладено відносним українським еквівалентом *«підготувати підґрунтя»*. При такому перекладі використовується український фразеологічний аналог, подібний до англійського за змістом, але, який базується на іншому образі. Також у процесі перекладу вжитий іменник множини «choices» було замінено іменником однини «вибір».

Калькування (послівний переклад) – застосовується в тих випадках, коли потрібно зберегти образність фразеологізму та дати пояснення неіснуючих реалій, наприклад: *«gigeconomic situation» – «гігномічна ситуація; ситуація за якої діє економіка вільного заробітку»* [Алефиренко 2000: 34]. *«As President, I'll use the power to collaborate and* ***to build partnerships*** *that actually get things done» – «Як президент, я використаю свою владу для співпраці і* ***побудови результативного партнерства»*** [Clinton 2015: 3].ФО «to build partnerships» реалізована в мові перекладу способом калькування, трансформація стосується лише числа *partnerships – партнерства.* Також застосовуємо прийом конкретизації та опущення, що дозволяють реалізувати фрагмент речення *that actually get things done* через прикметник *результативний.* Завдяки прийому калькування в перекладі зберігається художній компонент фразеологізму. Але іноді при послівному перекладі створюється незвичний для цільової мови буквалістичний варіант, значення якого не завжди буде зрозумілим навіть у контексті, тому, на нашу думку, за таких умов варто давати додаткове пояснення фразеологічної одиниці.

Описовий переклад передає правильне значення фразеологізму, але образність оригіналу втрачається: *«red state» – «штат, який підтримує республіканців»; «move heaven and earth» – «зробити все можливе і неможливе для досягнення мети»; «to go beyond» – «вийти за межі, покращити», «Wall Street» – «фінансова олігархія», «Main Street» – «пересічне місто Америки, типова Америка», «deal breaker» – «ініціатор, підбурювач»* [Clinton 2015: 1].

Подане висловлювання: *«We will **move heaven and earth** to give our children good education»* [Clinton 2012: 2] можна передати шляхом пояснення: *«Ми **зробимо все можливе** для того, щоб наші діти отримали хорошу освіту». «I'll **come out on top**, because I have to for the sake of America» – «Я **переживу всі труднощі**, тому що я мушу заради Америки».* У даному реченні було використано фразеологізм *«tocomeoutontop»,* який було передано на українську мову за допомогою описового перекладу, так як фразеологізм був пояснений. *«It is difficult to work with people who **blow hot and cold**» – «Важко працювати з людьми, які **впадають в крайнощі**».* Фразеологізм *«to blow hot and cold»* реалізується в мові перекладу шляхом пояснення. Під час перекладу використана граматична трансформація і оригіналу висловлювання у мові перекладу передано безособовим реченням.

На нашу думку, цей спосіб перекладу сучасної політичної фразеології є одним із найпоширеніших за кількістю прикладів. Адже інколи легше описати невідомий широкому загалу образний іноземний вислів, ніж намагатись створити власний влучний відповідник, який би використовували в повсякденному житті. Але описовий переклад не передає колорит іноземного фразеологізму, можлива навіть втрата прихованого значення ФО. Тому, на нашу думку, не варто зловживати описовим перекладом, або ж, принаймні, поєднувати його, за можливості, із іншими прийомами транслітерацією чи транскрибуванням.

Окремою групою при перекладі ФО можна виокремити **антонімічний переклад**, метою якого є передача негативного значення за допомогою стверджувальної конструкції або навпаки, наприклад:*There are too many cases of people turning their blind eye when someone is in **difficult***» [Clinton 2015: 3] – *«Є багато випадків,коли люди **не звертають уваги**, коли хтось потрапляє у біду».«I **am clear-eyed** about my opponents statements» – «Я не маю ілюзій щодо тверджень мого опонента».*

Отже, під час перекладу ФО у політичних промовах Г. Клінтон було використано такі способи перекладу: фразеологічний еквівалент, фразеологічні аналоги, описовий переклад, калькування та антонімічний переклад. Труднощі перекладу фразеологічних одиниць пов'язані по-перше з певною складністю їх ідентифікації; по-друге, із їх етноспецифікою, тому перекладач не повинен надмірно вносити елементи культури мови перекладу в текст; по-третє, необхідність передачі підтексту та емоційної насиченості фразеологізму. У перспективі вбачаємо дослідження перекладу англомовних ФО інших політичних діячів.

Література

Алефиренко 2000 – Алефиренко Н.Ф. Фразеологическое значение и концепт / Н. Ф. Алефиренко // Когнитивная семантика: материалы 2-й

Междунар. школы-семинара по когнитивной лингвистике. – Тамбов : Изд-во Тамбовского ун-та, 2000. – Ч. 2. – С. 33–36.
Комиссаров 1990 – Комиссаров В.Н. Теория перевода. – М.: Высшая школа, 1990. – 250 с
Корунець 2003 – Корунець І.В. Теорія і практика перекладу.– Вінниця:Нова книга,2003.–448с.
Кунин 1990 – Кунин А.В. Английская фразеология. – М., 1990. – С. 122.
Шанский2012 – Шанский Н. М. Фразеология современного русского языка./ Н. М. Шанский. – Изд. 6. – 2012. – с. 84.
Clinton 2012 – Clinton H. R. Remarks at the Climate Clean Air Coalition and Green Embassy Event – Режим доступу: http://iipdigital.usembassy.gov/st/english/texttrans/2012/06/
Clinton 2015 – Clinton H. R. Secretary of State Hillary Clinton's Speechon Internet Freedom, The Newseum, Washington, DC, January 21, 2015. Режим доступу: http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2015/01/195167.htm

Данилюк Л.В., Рябокінь Н.О. Особливості перекладу англомовних фразеологізмів у політичному дискурсі.

У статті проаналізовано семантичні та тематичні особливості фразеологічних одиниць англійської мови, що використовуються в політичних промовах різних діячів, зокрема Г. Клінтон, та досліджено особливості їх перекладу на українську мову. Матеріалом дослідження слугували одинадцять політичних промов, із яких методом суцільної вибірки було виокремлено чотириста фразеологічних одиниць різного ступеню семантичного злиття.

Під час перекладу фразеологічних одиниць були використані фразеологічний та нефразеологічний переклади. Фразеологічний переклад: повний та частковий еквіваленти (аналоги); та нефразеологічний переклад:калькування, описовий переклад й антонімічний переклад. Найточніший переклад – це переклад повним еквівалентом, а найчастотніший – це описовий. Але описовий переклад не передає колорит іноземного фразеологізму, можлива навіть втрата його прихованого значення.Труднощі перекладу фразеологічних одиниць пов'язані з певною складністю їх ідентифікації; із їх етноспецифікою, тому перекладач не повинен надмірно вносити елементи культури мови перекладу в текст; необхідність передачі підтексту та емоційної насиченості фразеологізму.

*Ключові слова:*фразеологічні одиниці, фразеологічний еквівалент, фразеологічні аналоги, описовий переклад, калькування, антонімічний переклад.

Данилюк Л.В., Рябоконь Н.А. Особенности перевода англоязычных фразеологизмов в политическом дискурсе.

В статье проанализированы семантические и тематические особенности фразеологических единиц английского языка, используемых

в политических речах различных деятелей, в частности Х. Клинтон, и исследованы особенности их перевода на украинский язык. Материалом исследования послужили одиннадцать политических речей, из которых методом сплошной выборки было выделено четыреста фразеологических единиц разной степени семантического слияния. При переводе фразеологических единиц были использованы фразеологический и нефразеологический переводы. Фразеологический перевод: полный и частичный эквиваленты (аналоги) и нефразеологический перевод: калькирование, описательный перевод и антонимический перевод. Точный перевод – это перевод полным эквивалентом, а самый частый – это описательный. Но описательный перевод не передает колорит иностранного фразеологизма, возможна даже потеря его скритого смысла. Трудности перевода фразеологических единиц связаны с определенной сложностью их идентификации; с их етноспецификой, потому переводчик не должен чрезмерно вносить элементы культуры язика перевода в текст; не обходимость передачи подтекста и эмоциональной насыщенности фразеологизма.

Ключевые слова: фразеологические единицы, фразеологический эквивалент, фразеологические аналоги, описательный перевод, калькирование, антонимический перевод.

Danyliyk L.V., Riabokin N.O. Translation features of English phraseological units in political discourse.

The article analyzes the semantic and thematic features of the phraseological units of the English language used in the political speeches of various figures, in particular G. Clinton, and the features of their translation into the Ukrainian language have been investigated. The material of the research was eleven political speeches, of four hundred sample phraseological units of different degrees of semantic merging were distinguished by the sampling method. The features of translation of English phraseological units in political speeches of H. Clinton into the Ukrainian language are considered in the article. Phraseological translation: full and partial equivalents (analogs) and non-translation: loan translation, descriptive translation and antonymic translation. Exact translation is a translation of the full equivalent, and the most frequent is descriptive. But the descriptive translation does not convey the color of foreign phraseology, the loss of its hidden meaning is possible. Difficulties in translating phraseological units are associated with a certain complexity of their identification; with their ethno specificity, so the translator should not overly introduce culture elements of the translation language into the text; the need to convey the subtext and the emotional richness of phraseology.

Key words: phraseological units, phraseological equivalent, phraseological analogues, descriptive translation, loan translation, antonymic translation.

Стаття надійшла до редакції 27.09.2018 р.
Стаття прийнята до друку 27.09.2018 р.
Рецензент – д. філ. н., проф. О.Ю. Моісеєнко

УДК 1'25:811.161.21.811.111

Н. О. Демченко

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ РЕАЛІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ ОПОВІДАННЯ АРТУРА КОНАН ДОЙЛА „A SCANDAL IN BOHEMIA"

Стаття присвячена аналізу реалій в оповіданнях А. К. Дойла, які перекладені на українську мову, також окремим аспектам передачі реалій при перекладі та визначенні ефективних перекладацьких стратегій щодо їх оптимізації. Шляхом методу порівняння проведено зіставлення оригінального тексту англійською мовою з текстами перекладів українською мовою.

Метою даної статті є перекладознавчо-зіставний метод аналізу оригіналів і перекладів для виявлення перекладацьких труднощів і способів їх подолання.

Постановка проблеми. Перекладознавсто, маючи в своєму розпорядженні великі можливості, розвивається досить інтенсивно, теоретична думка в цій галузі працює активно й плідно. Аналітичний огляд літературних, наукових та періодичних джерел з питань загальнотеоретичних аспектів передачі реалій при перекладі творів художньо-пригодницької літератури свідчать про те, що „реалія" як перекладознавчий термін, відповідно до обґрунтованих і впевнених стверджень вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі мовознавства та художнього перекладу зокрема, є рідним із найпотужніших мовних одиниць впливу та почуття читачів творів художнього перекладу, як художньої так і пригодницької літератури, різновидом якої є детектив. В теоретичних дослідженнях перекладознавства сформувався новий напрямок у вивченні сутності реалій як мовознавчої категорії, зважаючи на неоднозначність поглядів учених мовознавців щодо тлумачення перекладознавчого терміну „реалія".

Стан дослідження проблеми. Багатий досвід відомих українських науковців-дослідників у галузі перекладознавства М. Зарицький, Р. Зорівчак, В. Карабана, В. Кортілова, Ш. Корунця, Т. Некряча і Ю. Чала, та представників радянської школи мовознавтсва Л. Бархударова, В. Костомарова, Латішева, В. Виноградова, Н. Гарбовский, А. Федоров, С. Влахов, С. Флорин та ін.